

Komentar predsjednice Europskog parlamenta Roberte Metsole

Europsko vijeće

četvrtak, 21. ožujka 2024., Bruxelles, Belgija

Dobar dan,

do europskih izbora dijeli nas još 77 dana.

Znamo koji je ulog. Znamo na što su sve drugi akteri spremni kako bi ugrozili naš demokratski proces. Znamo koliko moramo surađivati kako bismo potaknuli građane da izađu na izbore.

Tijekom ovog zakonodavnog razdoblja udarili smo europski pečat na globalnu geopolitiku i uspjeli obraniti europski pristup u svijetu koji se stalno mijenja. Postali smo jači zbog izazova s kojima smo se suočili, a ne unatoč njima. Zajedno smo održali konstruktivnu europsku većinu i to moramo ponovno učiniti.

Europa ostvaruje rezultate za naše građane, ali tu poruku moramo jasno poslati u svim državama članicama. Vašim vladama želim zahvaliti na suradnji u podržavanju kampanje Europskog parlamenta. Zajedno sa zastupnicima u EP-u posjetila sam brojne vaše države, a glavna nam je namjera bila da izađemo iz briselskog mjehura i potaknemo naše građane, a posebno mlade, na glasanje.

To nije jednostavna zadaća. Otežava je i činjenica da u mnogim državama svjedočimo pokušajima poticanja širenja dezinformacija, pogrešnih informacija i propagande od strane aktera koji se protive europskom projektu. Oni su se posebno usmjerili na različite sfere društva i zajednice te prodaju lažne narative o Europi na način s kojime se još nismo suočili prije europskih izbora. Moramo biti spremni suprotstaviti se takvoj prijetnji.

Postoje zakonodavni i nezakonodavni alati kojima se možemo koristiti, posebno kada je riječ o društvenim mrežama. U zakonodavnom smislu tu su Akt o digitalnim tržištima, Akt o digitalnim uslugama, Akt o umjetnoj inteligenciji, političko oglašavanje i sloboda medija, ali moramo biti spremni i na veći angažman na internetu.

Moramo se suprotstaviti širenju tog destruktivnog diskursa, propagande i dezinformacija. Isto tako, moramo biti svjesni toga da već u trenutku kada donesemo određeni zakon, digitalna stvarnost s kojom se moramo suočiti već je promijenjena (Ta se stvarnost stalno mijenja i s time se moramo suočiti.) Moramo se suočiti sa stalno promjenjivom realnošću. Trebamo biti spremni surađivati s medijskim platformama.

Ovi izbori predstavljaju test za naše sustave pa je time još važnije da pošaljemo jasnu poruku.

Stoga vas ponovno pozivam da u izazovnoj kampanji odolite iskušenju da za sve okrivite Bruxelles i da priznate uspjeh ondje gdje je ostvaren.

Moramo otvoreno i iskreno govoriti o našim uspjesima, ali i o onome što smo mogli učiniti bolje. Ondje gdje nismo ispunili očekivanja naših građana. Gdje se ljudi i dalje osjećaju zapostavljenima. Gdje je naša birokracija obeshrabrila ljude.

U obzir moramo uzeti našu industriju. Naše poljoprivrednike. I naše mlade. Građani moraju imati povjerenje u proces, moraju imati pristup alatima koji im omogućuju pokretanje promjena

i moraju si to moći priuštiti. U protivnom nećemo uspjeti. Ako ne uspijemo, mnogi građani mogli bi odustati od svog glasačkog prava i okrenuti se ekstremizmu.

A to bi samo ohrabrilo aktere koji Europu i dalje doživljavaju kao prijetnju. Njima bi najdraže bilo vidjeti nas oslabljene.

Europska unija nije savršena, ali je najbolje jamstvo za sve naše građane. Stoga, popravimo ono što treba popraviti. No nastavimo graditi i ne dajmo da nas u tome spriječi jeftini cinizam.

Iz toga možemo stvoriti Europu koja je snažnija, koja sluša potrebe svojih građana, djeluje bolje, učinkovitija je i djelotvornija. Koja je, riječima Jean Claudea Junckera, velika za velike stvari i mala za male.

A ništa nije veće od prijetnje miru koju predstavlja Rusija. Moramo nastaviti činiti sve što je u našoj moći kako bismo Ukrajini pomogli da se nastavi braniti.

Već smo pružili snažnu političku, diplomatsku, humanitarnu, gospodarsku i vojnu potporu Ukrajini, a Europski parlament pozdravlja donošenje 13. paketa sankcija i Fond za pomoć Ukrajini u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći.

U ovom kritičnom trenutku naša potpora Ukrajini ne smije oslabiti. Moramo ubrzati i intenzivirati isporuku opreme koja joj je potrebna.

Također moramo pomoći Ukrajini produljenjem autonomnih trgovinskih mjera. Privremenim dogovorom koji smo postigli ovog tjedna nastojimo pomoći Ukrajini i istodobno zaštititi naše poljoprivrednike i unutarnje tržište.

Privremeni dogovor uključuje opsežan popis proizvoda kojima treba posvetiti posebnu pozornost i skraćeno razdoblje za aktivaciju automatske zaštitne mjere. Zahvaljujući tome ne bi trebalo doći do narušavanja tržišta.

Također moramo nastaviti ulagati napore u osiguravanje pravde, odgovornosti i, u konačnici, mira.

Naš projekt mira ovisi o našoj sposobnosti da budemo sigurni i autonomni. Stoga, ako želimo biti ozbiljni u pogledu zaštite naše kolektivne sigurnosti, moramo poduzeti i mjere za uspostavu novog sigurnosnog okvira EU-a.

U okviru stvaranja ove nove strukture već smo postigli dogovor o nekoliko pitanja, što su mnogi smatrali nemogućim. Sada moramo biti spremni za sljedeći korak u našoj suradnji. U novom svijetu ne možemo funkcionirati sami.

Zbog toga je proširenje i dalje prioritet. Za Ukrajinu, Moldovu, Gruziju te Bosnu i Hercegovinu. Za sve nas.

Naravno, te države moraju slijediti vlastiti put i ispuniti sve potrebne kriterije, ali je, osobito kada je riječ o Ukrajini, njihov napredak u ostvarivanju ključnih etapa bio impresivan.

U posljednjih 12 mjeseci Moldova i Bosna i Hercegovina također su ostvarile izniman napredak u reformama. Vrijeme je da održimo riječ. Vrijeme je za otvaranje pregovora o

pristupanju EU-u s Bosnom i Hercegovinom i slanje jasne poruke građanima na zapadnom Balkanu.

U takvom novom geostrateškom okruženju prošireni EU koji se temelji na jasnim ciljevima, kriterijima i zaslugama uvijek će biti naše najbolje ulaganje u mir, sigurnost, stabilnost i blagostanje.

Istodobno ne možemo izgubiti iz vida činjenicu da će proširenje EU-a zahtijevati promjene. Prilagodbu. Reformu. Parlament je u tu svrhu iznio nekoliko prijedloga, uključujući one o pravu Europskog parlamenta na istragu, u vezi s čime se u proteklih 12 godina nije mnogo učinilo, i pokretanje postupka za Europsku konvenciju.

Proširenje će pridonijeti i jačanju europske konkurentnosti te poboljšanju funkcioniranja našeg jedinstvenog tržišta. To mora biti prioritet tijekom sljedećeg zakonodavnog razdoblja. To je način na koji održivo razvijamo naša gospodarstva. Na koji plaćamo dugove. Na koji otvaramo radna mjesta i privlačimo ulaganja. Na koji osiguravamo da rast bude u interesu svih. Zahvaljujući snažnom gospodarstvu možemo ostvariti blagostanje, sigurnost i stabilnost. Tako možemo ojačati položaj Europe u svijetu.

Snažna Europa sudjeluje u promjenjivom svjetskom poretku, osobito na Bliskom istoku.

Humanitarna situacija u Gazi je očajna. Moramo koristiti sve alate koji su nam na raspolaganju kako bismo dostavili više pomoći. Pozdravljam inicijativu Amalthea i posebno se zahvaljujem Cipru na njegovu vodstvu. Međutim, dostava pomoći na terenu i dalje je najbolji način da se pomoć dostavi u željenim količinama.

Zbog toga će se Europski parlament i dalje zalagati za prekid vatre. Zbog toga ćemo i dalje zahtijevati povratak preostalih talaca i naglašavati da Hamas više ne može djelovati nekažnjeno.

Zbog toga danas zahtijevamo jasne zaključke u tome pogledu jer će se tako odrediti smjer za budućnost.

Na taj ćemo način dostaviti više pomoći u Gazu, spasiti nevine živote i zalagati se za hitno dvodržavno rješenje kojime se Palestincima pruža stvarna perspektiva, a Izraelu sigurnost.

Tako će se postići mir kojim se osnažuje miroljubivo, legitimno palestinsko vodstvo i kojim se osigurava trajna stabilnost u regiji.

To se odnosi i na stanje na Crvenom moru. Pozdravljam operaciju EUNAVFOR Aspides, koja će pomoći u zaštiti tog iznimno strateškog pomorskog koridora. Međutim, možemo učiniti više.

U cijelom euromediterranskom području poduzeća su u velikoj mjeri pogođena kašnjenjima, problemima sa skladištenjem i time povezanim financijskim posljedicama. Trebali bismo razmotriti osnivanje radne skupine pod vodstvom EU-a kako bismo procijenili na koji način možemo zajednički djelovati i ublažiti socioekonomske posljedice. I ovdje Europa može odigrati važnu ulogu.

Naposljetku, s obzirom na to da je ovo zadnji službeni sastanak Europskog vijeća prije izbora, želim naglasiti da će Europski parlament do zadnjeg trenutka nastaviti raditi na preostalim zakonodavnim predmetima, uključujući novi paket o migracijama.

Ostvarenje naših prioriteta u konačnici je naš najbolji alat za suzbijanje dezinformacija i način na koji građani najlakše mogu vidjeti pozitivan učinak Europe.

Zahvaljujem vam na kontinuiranoj predanosti i posebno zahvaljujem belgijskom predsjedništvu na dosadašnjim postignućima. Bilo da je riječ o zakonodavstvu, slušanju briga građana, podizanju svijesti o izborima i poticanju građana da izađu na izbore ili pomaganju u pripremama za novi parlament.

Hvala.